

Юрій Борисович Ірхін,

кандидат психологічних наук, доцент, начальник кафедри прикладної педагогіки та роботи з персоналом Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ПСИХОЛОГО-КРИМІНОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ДОВІРЧИХ ВІДНОСИН В ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті здійснено комплексний аналіз результатів досліджень з вивчення громадської думки окремих верств населення України щодо гарантій безпеки особистості в сучасній Україні. Визначено поточний стан довірчих відносин міліції України з населенням. Надано рекомендації зі зміцнення авторитету, оптимізації та покращення іміджу міліції як державного органу.

***Ключові слова:** довірчі відносини, безпека особистості, партнерські відносини з населенням, імідж міліції.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Актуальні проблеми встановлення працівниками міліції довірчих відносин з об'єктами правоохоронної діяльності впродовж останніх двох десятиліть є предметом прискіпливої уваги фахівців з юридичної психології і кримінології. Питання формування належного рівню довіри з боку різних верств населення є провідними в теорії та практиці оперативно-розшукової і слідчої діяльності.

Ураховуючи актуальність зазначених проблем успішність та ефективність оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ України ми розглядаємо з позицій забезпечення гарантій безпеки особистості в державі, стану довіри людей до міліції, зміцнення авторитету і покращення іміджу міліції як державного органу. З урахуванням цього, тематика статті надає можливість уперше розглянути сутність феномену довірчості як соціального утворення, що може забезпечити гарантію безпеки особистості в суспільному житті сучасної української громади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Актуальні питання формування, підтримання та розвитку довірчих відносин у теорії оперативно-розшукової діяльності розглядали Ю. М. Антонян, Б. І. Бараненко, В. І. Василичук, В. Я. Горбачевський, О. М. Джужа, О. Ф. Долженков, В. М. Євдокимов, А. І. Кітов, А. П. Кіцул, Є. Д. Лук'янчиков, В. В. Матвійчук, Д. Й. Никифорчук, С. І. Ніколаюк, А. І. Папкін, А. Р. Ратінов, Е. В. Рижков, О. М. Столяренко, Л. Б. Філонов, В. О. Черепанов, Ю. В. Чуфаровський та інші.

У кримінальній психології і в психології оперативно-розшукової діяльності різні аспекти довірчості та партнерства між міліцією і населенням висвітлювалися в працях вітчизняних учених, зокрема, Д. О. Александрова, В. Г. Андросюка, В. І. Барка, Г. Є. Запорожцевої, Л. І. Казміренко, Я. Ю. Кондратьєва, М. В. Костицького, С. Д. Максименка, В. С. Медведєва, О. Є. Моїсеєвої, І. М. Охріменка, В. М. Синьова, С. І. Яковенка та інших.

Основу методології сучасних досліджень феномену довірчості у суспільному житті складають: положення, пов'язані з теорією єдності психіки і діяльності, розробленою у вітчизняній психології (Б. Г. Ананьєв, Л. С. Виготський, Г. С. Костюк, О. М. Леонт'єв, Б. Ф. Ломов та ін.); принципи загальної і генетичної психології, що розкривають закономірності розвитку особистості як суб'єкта власної життєдіяльності (С. Л. Рубінштейн, С. Д. Максименко та ін.); теоретичні підходи щодо творчої активності особистості, розвитку особистісного і професійного потенціалу (Є. О. Клімов, І. П. Маноха, В. В. Рибалка та ін.); положення, пов'язані з обґрунтуванням психологічних детермінант діяльності і професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ (Л. М. Балабанова, О. М. Бандурка, В. І. Барко, С. П. Бочарова, О. В. Землянська, В. С. Медведєв, О. Д. Сафін, О. М. Столяренко, О. В. Тімченко, М.-Л. А. Чєпа та ін.); теоретико-методологічні положення практичної психології (Л. М. Карамушка, В. Г. Панок, Н. В. Чєпєлєва, Ю. М. Швалб, С. І. Яковенко, Т. С. Яценко та ін.).

В узагальненому вигляді актуальність порушених у статті наукових проблем ґрунтується на необхідності комплексного наукового аналізу психологічних складових і детермінант феномену довірчості в оперативно-службовій діяльності працівників органів внутрішніх справ України, дослідження закономірностей формування довірчих відносин та налагодження партнерства між міліцією і різними прошарками сучасного українського соціуму.

Метою статті є наукова оцінка рівню безпеки особистості в сучасному суспільному житті та діяльності органів внутрішніх справ України на основі використання офіційних джерел соціологічної і соціально-психологічної інформації, що отримано під час відповідного наукового дослідження.

Основним завданням нашого дослідження в обраному дискурсі було вивчення основних показників, які виявляють у громадській думці рівень кримінологічної безпеки особистості, збудовану на цьому тлі довіру населення до міліції та різні аспекти діяльності органів внутрішніх справ України, що її забезпечують. Зокрема:

- загальний рівень соціальної тривожності громадян;
- інтенсивність побоювань громадян та їх занепокоєння з приводу різноманітних соціально-кримінологічних загроз;
- рівень та якісні параметри психолого-кримінологічної тривоги в українському суспільстві (побоювання громадян стати жертвою злочинних посягань);
- рівень побоювань з приводу перебування в конкретних соціально-побутових ситуаціях;
- рівень віктимності населення за різними видами злочинної діяльності;
- звернення громадян, що відчували злочинні посягання різних типів, до органів внутрішніх справ і питома вага офіційного реагування на них;
- характер взаємодій потерпілих (заявників) з органами внутрішніх справ, оцінка рівня й якості взаємодії;

- вивчення мотивації та особистісної спрямованості потерпілих від злочинів, які утрималися від звернень до органів внутрішніх справ;
- оцінка громадянами діяльності органів внутрішніх справ щодо захисту їх особистих і майнових інтересів;
- оцінка ефективності роботи органів внутрішніх справ та визначення шляхів її підвищення;
- ступінь готовності громадян надавати допомогу і сприяння в службовій діяльності органів внутрішніх справ України із забезпечення безпеки особистості, захисту особистих та майнових інтересів громадян;
- зацікавленість органів внутрішніх справ у наданні посильної допомоги і сприяння з боку громадськості в боротьбі зі злочинністю й охороні громадського порядку.

Окрім цього, у межах нашого дослідження підлягали виявленню чинники впливу основних джерел інформації, що панують сьогодні в сучасному медіапросторі, на формування суб'єктивних уявлень громадян про роботу органів внутрішніх справ України, а також ступінь їх впливу на імідж міліції у масовій свідомості та рівень довіри до органів внутрішніх справ.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У загальній кількості в нашому дослідженні впродовж 2008–2012 років було охоплено 83 населених пункти України зі статусом міста, у кожному з яких було опитано по 500 респондентів. Отже, загальний обсяг вибірки склав 41500 респондентів.

Узагальнення результатів опитувань свідчить, що частка людей, які вважають, що громадянське буття пересічних українців упродовж останніх 5–6 років стало безпечніше, за 4 роки дослідження майже не змінювалася і в загальній сукупності склала 30 %. Отже, можна зробити висновок, що майже 70 % громадян нашої країни не відчують себе у повній безпеці.

Разом із цим, частка таких, хто вважає своє буття небезпечним, упродовж 2011 року стала на 3 % більше, ніж у 2010 році. Варто зазначити, що в 2012 році динаміка залишилася стабільною, тобто впродовж 2012 року люди відчували

себе менш безпечноше, ніж у 2008–2009 роках. Аналіз динаміки конкретних небезпечних та тривожних чинників, що викликають побоювання і занепокоєння в суспільстві, свідчить про відсутність різкого зростання чи падіння актуальності якого-небудь чинника (відхилення варіюють у межах 8 %).

Водночас варто вказати і на окремі тенденції зменшення конкретних соціальних небезпек. Зокрема, знизилася питома частка побоювання бідності (з 76 % у 2009 році до 69 % у 2011 році), занепокоєння тотальною наркоманією й алкоголізмом (з 70 % до 62 %), криміналізацією суспільства та зростанням злочинності (з 63 % до 57 %), а також утратою моральних цінностей (з 61 % до 55 %).

За результатами деяких опитувань можна говорити про незначну тенденцію до зниження побоювань за майбутнє дітей (з 61 % у 2009 році до 55 % у 2011 році), хронічних хвороб (з 45 % до 38 %), а також злиднів (з 27 % до 22 %). Ймовірно, такі зниження можуть бути пов'язані з деякою економічною стабільністю впродовж чотирьох років тривання нашого дослідження на фоні попередніх страхів, що виникли на тлі світової соціально-економічної кризи 2008 року.

Викликає особливе занепокоєння незначне, але відчутне зростання побоювання загрози терористичних актів (з 36 % у 2009 році до 42 % у 2011 році) і міжетнічних конфліктів (з 26 % до 31 %). Респондентами такі тенденції здебільшого пояснюються негативним впливом на суспільну свідомість сусідніх країн Європи й Азії, в яких трапляються резонансні факти ксенофобії, націоналізму, розв'язання міжетнічної ворожнечі та тероризму. Важливим фактом є об'єктивне бачення людей провідної ролі органів внутрішніх справ України в подоланні і недопущенні в Україні подібних негативних соціальних явищ. При цьому в рейтингу силових структур, що насправді спроможні вести ефективну боротьбу з ксенофобією, націоналізмом, міжетнічною ворожнечею та тероризмом, респонденти визначають:

- 1 місце – міліція України;
- 2 місце – внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України;
- 3 місце – Збройні сили України;
- 4 місце – Служба безпеки України;
- 5 місце – інші силові і правоохоронні структури.

Отже, можна зробити висновок, що серед основних соціальних побоювань громадян України, що за несприятливих умов може призвести до виникнення та розвитку соціофобійних настроїв в українському суспільстві, в якості провідних на умовному рівні можна виокремити загрози: тероризму, міжетнічних конфліктів, криміналізації, алкоголізації і наркотизації суспільства, а також гарантій захисту своїх особистих та майнових інтересів.

Наступним кроком нашого дослідження було визначення рівня й якісних параметрів психолого-кримінологічної тривоги в українському суспільстві, а також виявлення маркерів побоювань громадян стати жертвами злочинних посягань.

Загальний рівень психолого-кримінологічної тривоги наших громадян, виявлений за результатами динамічного спостереження впродовж 2009–2012 років, свідчить про устояну тенденцію до збільшення впевненості респондентів у захищеності своїх прав, свобод, майнових та особистих інтересів (у загальній сукупності з 34 % у 2009 році до 39 % у 2012 році). Така тенденція не суперечить отриманим даним стосовно рівня особистісної безпеки. Зокрема, у 2009 році цілком чи майже захищеними в кримінологічному плані себе відчували 14 % респондентів, у 2012 році – 15 %, у 2011 році – 22 %, а в 2012 році – 23 %.

Але, попри те, що загальне відчуття особистої безпеки збільшилося, спостерігається устояне підвищення тенденції до занепокоєння власною безпекою, пов'язаною із загрозою нанесення шкоди життю і здоров'ю. Так, якщо в 2009 році висловлювали побоювання, що їх можуть убити, 16 % опитаних, у 2009 році – 17 %, то вже в 2010 році таких було нараховано 20 %

опитаних. Далі спостерігається чітке зростання цієї тенденції: 2011 рік – 21 %, 2012 рік – уже 23 % опитаних.

Динаміка уявлень людей про загрози стати жертвою конкретних злочинів є невтішною. За рейтинговим оцінюванням соціальних ризиків, кримінальних загроз та побоювань громадян конкретні чинники, що викликають соціальні страхи (тобто те, чого люди побоюються), розподілилися таким чином:

- 1) п'яні водії – 49 %;
- 2) крадії – 37 %;
- 3) грабіжники – 36 %;
- 4) озброєні бандити – 36 %;
- 5) хулігани – 35 %;
- 6) шахраї – 34 %;
- 7) вимагателі, шантажисти – 27 %;
- 8) автокрадії – 25 %;
- 9) сексуальні насильники – 25 %.

Рейтинговий стан соціальних ризиків і кримінальних загроз, що визначає відсутність побоювань громадян, тобто відчуття соціальної захищеності та впевненості у гарантіях захисту особистих і майнових інтересів, має інший вигляд. Зокрема, практично люди не опасаються:

- 1) сексуальних насильників та маніяків – 37 %;
- 2) крадіїв автотранспорту – 33 %;
- 3) вимагателів і шантажистів – 25 %;
- 4) шахраїв – 19 %;
- 5) грабіжників – 17 %;
- 6) озброєних бандитів – 19 %;
- 7) хуліганів – 16 %;
- 8) крадіїв – 16 %;
- 9) п'яних водіїв – 11 %.

Порівняльний аналіз різних видів кримінальних побоювань свідчить про відсутність значущої динаміки впродовж досліджуваного періоду

(2009–2012 роки): варіативне коливання показників соціальних ризиків та кримінальних загроз сягає у межах $\pm 2\%$. Виняток складають лише побоювання стати жертвою автокрадіїв і вимагателів, яких з 2009 до 2012 року стали побоюватися більше на 5 % та 9 % відповідно.

На поставлені запитання стосовно засобів боротьби із зазначеними соціальними ризиками і кримінальними загрозами переважна більшість респондентів виразила свої міркування одностайно – профілактика, недопущення, розкриття та розслідування соціально значущих діянь, що містять у собі соціальні ризики і кримінальні загрози, полягає виключно в компетентності відповідних підрозділів міліції. У цьому дискурсі 98 % респондентів заявили, що зі злочинами в державі має боротися відповідна державна структура, на яку покладено виконання суто поліцейських функцій, тобто міліція. У цьому контексті майже всі респонденти (98 %) висловили щирі сподівання на ефективність діяльності органів внутрішніх справ України у боротьбі зі злочинністю.

На увагу заслуговують дані, що стосуються ставлення респондентів до незаконних мігрантів (нелегалів та гастрабайтерів). Ставлення до цієї соціальної групи, що висловили респонденти, є специфічним. Майже всі респонденти (92 %) висловили невдоволення перебуванням нелегалів і гастрабайтерів на території України, 82 % респондентів оцінили нелегалів та гастрабайтерів як категорію людей, що мають у собі потенційну криміногенну небезпеку. Варто також зазначити, що попри те, що ця категорія посідає останнє місце в рейтингу неблагополучних (маргінальних) соціальних груп, упродовж тривання дослідження відчувалося зростання питомої частки невдоволених фактом існування і знаходження в Україні нелегалів та гастрабайтерів саме внаслідок високої криміногенності. У кількісному відношенні загальна частка невдоволених соціальною групою нелегалів і гастрабайтерів з 2009 до 2012 року зросла з 29 до 39 %.

При цьому майже всі респонденти висловили сподівання щодо боротьби зі злочинами, які вчиняються в цьому соціальному сегменті, саме в зоні

відповідальності міліції. Тобто, усю відповідальність за стан злочинності в контексті профілактики злочинів, що вчиняються нелегалами та гастрабайтерами, а також питання забезпечення особистої безпеки громадян, пов'язані з цим, несуть органи внутрішніх справ. На інші силові чи правоохоронні структури України опитані громадяни сподівань не покладають. Отже, з цього ми дійшли висновку, що одним з елементів формування довіри до роботи органів внутрішніх справ України та дієвим засобом установалення позитивного іміджу міліції є ефективність службової діяльності саме в напрямках, які містять у собі зазначені соціальні ризики та кримінальні загрози.

Суттєві збільшення також відбулися на рівні побоювань респондентів щодо молодіжної злочинності і молодіжного екстремізму (з 52 % у 2009 році до 57 % у 2012 році), а також стосовно бродяг, жебраків та бомжів (з 35 % до 39 %).

Чільне місце в суто кримінальному походженні цих сегментів кримінальних загроз і побоювань посідає їх виняткова соціальна сутність. За даними сучасних науковців (Н. Ю. Максимова, С. І. Яковенко, В. С. Медведєв), делінквентний характер групової дитячої чи молодіжної злочинності, критичний маргінальний синдром бродяжництва, що в сучасному суспільстві має термінологічне визначення, похідне від аббревіатури БОМЖ (російською мовою “без определенного места жительства”) або БИЧ (“бывший интеллигентный человек”), обумовлюються переважно соціальними та психологічними чинниками [2]. Серед них найбільш поширеними є особистісна криза, економічні і фінансові негаразди, порушення соціальних зв'язків, безробіття та незайнятість тощо [3]. А тому подолання кримінальних загроз і побоювань, що стосуються молодіжної злочинності, бродяжництва, жебракування та бомжування знаходиться у площині соціальних програм на рівні держави [1]. Боротьба з молодіжними угрупованнями, бродягами, жебраками і бомжами в нашому цивілізованому суспільстві не знаходиться в сфері професійних компетенцій міліції. Ураховуючи це, активні дії міліції із застосування сили та спецзасобів стосовно цього соціального сегменту не

сприяють становленню довіри людей до діяльності органів внутрішніх справ України. На думку 74 % респондентів основну відповідальність за подолання таких негативних явищ, як молодіжна злочинність та екстремізм, бродяжництво, жебракування і бомжування в Україні повинно бути покладено на відповідні соціальні служби держави, а не на міліцію. Міліція повинна виконувати виключно поліцейські функції згідно з міжнародними вимогами.

Попри цілковите розуміння респондентами місця та ролі органів внутрішніх справ у соціальному бутті українського суспільства, суттєве занепокоєння викликають думки опитаних громадян стосовно сподівань на отримання допомоги від правоохоронних органів у критичному випадку, зокрема на забезпечення особистої безпеки і гарантій захисту за місцем проживання.

Цікавим є факт беззаперечного та безальтернативного сподівання на допомогу в критичних ситуаціях саме з боку міліції. У переліку державних органів і силових структур України, на які можна було б розраховувати у надзвичайних умовах, міліція посідає перше та виняткове місце. Окрім міліції, на думку респондентів, людям у критичних, надзвичайних і небезпечних ситуаціях реально можна сподіватися лише на рятувальників Міністерства надзвичайних ситуацій. Але позиції рятувальників суттєво програють позиціям міліції. Так, 96 % опитаних заявили, що в критичних, надзвичайних та небезпечних ситуаціях можуть розраховувати лише на міліцію, у той час, як на допомогу рятувальників готові розраховувати лише 36 % опитаних. При цьому перелік типових критичних, надзвичайних і небезпечних ситуацій, в яких можна розраховувати на термінову екстрену допомогу з боку міліції, виходить далеко за межі безпосередніх поліцейських функцій. Зокрема, до таких ситуацій респондентами віднесено раптове погіршення здоров'я, втрату орієнтації в просторі чи в незнайомій місцевості, проникнення в зачинене житло, отримання технічної допомоги в дорозі, отримання довідкової інформації про місцезнаходження об'єктів, розшук людей некримінального характеру, вирішення цивільно-правових відносин тощо.

Таке ставлення про можливість отримання екстреної допомоги з боку держави висловили респонденти в контексті запитання “На яку державну структуру, установу чи організацію Ви можете покластися в критичній ситуації або у випадку реальної загрози Вашому життю чи здоров’ю?”.

Разом із цим провокативне запитання “На кого Ви реально можете покластися у випадку раптового виникнення критичної ситуації, пов’язаної із злочинним зазіханням на Вашу особисту, статеву чи майнову недоторканість?” виявило цікаві результати. Так, 59 % респондентів основні сподівання на допомогу в забезпеченні особистої безпеки за місцем проживання покладають лише на себе, 57 % – на родичів чи близьких і лише 34 % сподіваються на своєчасний захист з боку державних органів. Примітним є те, що за 4 роки проведення дослідів ці показники майже не змінювалися, тобто впродовж 2009–2012 років залишалися стабільними.

Додаткове опитування респондентів щодо причин, за якими вони не мають реальної змоги розраховувати на своєчасну екстрену допомогу від міліції, надало нам можливість зробити висновок, що такий стан справ у цьому дискурсі став можливим унаслідок технічної неспроможності відповідних підрозділів міліції швидко дістатися до місця пригоди (21 %), територіально-організаційних прорахунків у розстановці сил правопорядку (14 %), відсутності екстреного зв’язку чи технічного обладнання екстремального сповіщення (18 %), а також устояного стереотипного психологічного бар’єру потенційної недовіри до правосуддя, законності і справедливості (8 %).

Отже, на нашу думку, потенційно низький (лише 41 % від усіх опитаних) рівень сподівань та очікувань громадян на дієву допомогу з боку міліції в критичних ситуаціях, пов’язаних із зазіханням на особистісну, статеву чи майнову недоторканість особи, обумовлюється низьким рівнем довіри до міліції або до дієздатності її окремих підрозділів (наприклад, служби дільничних інспекторів, патрульних, карного розшуку тощо).

Ураховуючи, що серед інших причин низької довіри до міліції психологічний бар’єр потенційної недовіри до правосуддя, законності і

справедливості посідає останнє місце в рейтингу (лише 8 % опитаних), можна зробити висновок, що основною причиною недовіри, більш за все, є суттєві недоліки та прорахунки в організації діяльності органів внутрішніх справ. Тобто такого рівня низький стан довіри до міліції здебільшого є рукотворним, штучно створеним чинниками об'єктивного характеру, причому самою організаційною системою органів внутрішніх справ.

Такий висновок прямо підтверджується і наступними емпіричними даними: 44 % опитаних сподіваються на допомогу міліції з високим ступенем упевненості в спроможності та дієздатності підрозділів міліції, а також в її професіоналізмі. Отже, у суспільній свідомості громадян України органи внутрішніх справ є певним гарантом своєї власної захищеності від кримінальних посягань, злочинних зазіхань на особистісну, статеву чи майнову недоторканість.

Висновки. Відчуття психолого-кримінологічної тривоги у суспільній думці громадян складаються з конкретних побоювань у процесі перебування в різних ситуаціях сучасного соціального буття українського суспільства. Ці відчуття характеризують загальну кримінологічну картину українського суспільства і реально оцінюють оперативну обстановку в державі. Подолання відчуття психолого-кримінологічної тривоги у громадян нами вбачається в дискурсі формування довірчих відносин міліції з населенням.

Формування високого рівня довіри до міліції з боку населення знаходиться у кількох площинах:

- 1) нарощування владних повноважень та професіоналізму органів внутрішніх справ;
- 2) підвищення якості виконання посадових повноважень працівниками органів внутрішніх справ;
- 3) зниження рівня віктимності населення за різними видами злочинної діяльності;

4) соціально-психологічне регулювання взаємин на різних соціальних рівнях (міліція – держава, міліція – народ, міліція – медіа простір, міліція – міліція, міліція – злочинний світ);

5) посилення профілактичної функції оперативно-службової діяльності основних служб органів внутрішніх справ України;

6) установлення позитивного соціально-психологічного іміджу міліції як дієздатного органу державної влади;

7) технічна оснащеність, оптимізація кадрової політики й організаційної доктрини оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Кожна площина формування довірчості населення до міліції породжує окремий комплекс організаційних проблем, які підлягають стратегічному вирішенню. Перспективами подальших досліджень вважаємо вирішення цих проблем з позицій вироблення соціально-психологічних механізмів, виявлення психологічних засад формування, підтримання та розвитку довірчих відносин міліції з населенням.

Список використаної літератури

1. Максимова, Н. Ю. Основи психології девіантної поведінки : підручник / Н. Ю. Максимова. – К. : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. – 439 с.

2. Медведєв, В. С. Кримінальна психологія : підручник / В. С. Медведєв. – К. : Атіка, 2004. – 367 с.

3. Черныш, М. А. Маргинальный синдром : монография / М. А. Черныш, А. М. Черныш. – Одесса : ВМВ, 2010. – 448 с.

Рецензент: кандидат психологічних наук Лигун Н. В.

Стаття надійшла до редакції 26.03.2013.

Ирхин Ю. Б. Психолого-криминологические детерминанты доверительных отношений в оперативно-служебной деятельности милиции Украины

В статье осуществлен комплексный анализ результатов исследований по изучению общественного мнения отдельных слоев населения Украины относительно гарантий безопасности личности в современной Украине. Определено текущее состояние доверительных отношений милиции Украины с населением. Представлены рекомендации по укреплению авторитета, оптимизации и улучшению имиджа милиции как государственного органа.

Ключевые слова: доверительные отношения, безопасность личности, партнерские отношения с населением, имидж милиции.

Irkhin Y. B. Psychological and criminological determinants of confidential relations in operation and service activity of militia of Ukraine

In the article the author has carried out the complex analysis of the results of researches concerning of the study of public opinion of certain groups of population of Ukraine in the direction towards ensuring personality safety in modern Ukraine. Continuous state of confidential relations of militia of Ukraine with residents has been determined. The recommendations for strengthening of authority, optimization and improvement of image of militia as state organ have been given.

Key words: confidential relations, personality safety, partner relations with residents, image of militia.